

PRIOPĆENJE ZA JAVNOST

ESMA postigla dogovor o zabrani binarnih opcija i ograničenju CFD-ova radi zaštite malih ulagatelja

Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) postiglo je dogovor o mjerama koje se odnose na ponudu ugovora za razlike (CFD-ove) i binarnih opcija malim ulagateljima u Europskoj uniji (EU). Dogovorene mjere obuhvaćaju:

1. **za binarne opcije:** zabranu stavljanja na tržište, distribucije i prodaje binarnih opcija malim ulagateljima i
2. **za ugovore za razlike:** ograničenje stavljanja na tržište, distribucije i prodaje CFD-ova malim ulagateljima. Ograničenje obuhvaća: ograničenja financijske poluge prilikom otvaranja pozicije, pravilo „*margin close-out*” (o minimalnoj preostaloj marži pri kojoj se zatvara CFD) po računu, sprječavanje davanja poticaja od strane ponuditelja CFD-ova i upozorenje ponuditelja o specifičnom riziku, koje se izdaje na standardizirani način.

U skladu s Uredbom o tržištima financijskih instrumenata (MiFIR), ESMA može uvesti samo privremene interventne mjere na razdoblje od tri mjeseca. Prije završetka tog tromjesečnog razdoblja, ESMA će razmotriti potrebu produženja interventnih mjera za dodatna tri mjeseca.

Velika zabrinutost za zaštitu ulagatelja

ESMA i nacionalna nadležna tijela zaključili su da ponuda CFD-ova i binarnih opcija malim ulagateljima izazivaju veliku zabrinutost u pogledu zaštite ulagatelja. Razlog su tome složenost tih proizvoda i nedostatak transparentnosti, posebna svojstva CFD-ova (prekomjerna financijska poluga) i binarnih opcija (strukturni očekivani negativan prinos i ugrađeni sukob interesa između ponuditelja proizvoda i njihovih klijenata), nesklad između očekivanog prinosa i rizika od gubitaka, te pitanja povezana sa stavljanjem na tržište i distribucijom tih proizvoda.

Analize nacionalnih nadležnih tijela o prekograničnom trgovanju CFD-ovima u Europskoj uniji pokazuju da 74 – 89 % malih ulagatelja obično gubi uloženi novac, a prosječni gubitak po

klijentu kreće se između 1 600 EUR i 29 000 EUR. Analize nacionalnih nadležnih tijela o binarnim opcijama također pokazuju sustavne gubitke na računima malih ulagatelja. Dogovor o mjerama postignut je na sjednici Odbora supervizora 23. ožujka 2018.

Predsjednik odbora Steven Maijoor naglasio je:

„Dogovorenim mjerama koje ESMA danas najavljuje zajamčit će se bolja zaštita ulagatelja u cijeloj Europskoj uniji i pružiti opća minimalna razina zaštite malim ulagateljima. Novim mjerama za CFD-ove prvi put će se zajamčiti da ulagatelji ne mogu izgubiti više novca od onoga što ulože, ograničit će se primjena financijske poluge i poticaja te će se ulagateljima dati upozorenje o riziku. Kad je riječ o binarnim opcijama, zabrana koju najavljujemo potrebna je kako bi se zaštitili ulagatelji s obzirom na značajke tih proizvoda.

„Obećanja o visokim prinosima, digitalne platforme koje omogućuju jednostavno trgovanje i okruženje s povijesno niskim kamatnim stopama zajedno su stvorili ponudu koja je privlačna malim ulagateljima. Međutim, složenost koja je svojstvena tim proizvodima i prekomjerna financijska poluga, u slučaju CFD-ova, prouzročile su malim ulagateljima velike gubitke.

„S obzirom na prekograničnu prirodu tih proizvoda, potreban je zajednički pristup u cijelom EU-u, a intervencija ESMA-e najprikladnije je i najučinkovitije sredstvo za rješavanje tog važnog pitanja zaštite ulagatelja.”

CFD-ovi: dogovorene mjere

Interventne mjere za proizvode o kojima je ESMA postigla dogovor u skladu s člankom 40. Uredbe o tržištima financijskih instrumenata obuhvaćaju:

1. ograničenja financijske poluge prilikom otvaranja pozicije malog ulagatelja od 30 : 1 do 2 : 1, što varira ovisno o volatilnosti temeljne imovine:
 - 30 : 1 za parove glavnih valuta
 - 20 : 1 za parove ostalih valuta (osim glavnih), zlato i glavne dioničke indekse
 - 10 : 1 za robu, osim zlata i za ostale dioničke indekse (osim glavnih)

- 5 : 1 za pojedine dionice i ostale referentne vrijednosti
 - 2 : 1 za kriptovalute
2. pravilo „margin close-out” (o minimalnoj preostaloj marži pri kojoj se zatvara CFD) po računu. Time se standardizira postotak marže (na 50 % minimalno potrebne marže) pri kojem ponuditelji moraju zatvoriti jedan ili više otvorenih CFD-ova malog ulagatelja.
 3. zaštita od negativnog salda po računu. Time će se osigurati ukupno zajamčeno ograničenje gubitaka malih ulagatelja.
 4. ograničenje poticaja koji se nude za trgovanje CFD-ovima te
 5. standardizirano upozorenje o riziku, uključujući postotak gubitaka po računima malih ulagatelja koji se vode kod ponuditelja CFD-ova.

Sljedeći koraci

ESMA namjerava donijeti ove mjere na službenim jezicima Europske unije tijekom sljedećih nekoliko tjedana, a nakon toga ESMA će objaviti službenu obavijest na svojim internetskim stranicama. Mjere će potom biti objavljene u Službenom listu EU-a i početak će se primjenjivati mjesec dana nakon njihove objave u Službenom listu, kad je riječ o binarnim opcijama, odnosno dva mjeseca nakon objave kad je riječ o CFD-ovima.

Napomene urednicima

1. Dodatne informacije o dogovorenim interventnim mjerama za binarne opcije i CFD-ove
2. Uredba (EU) br. 600/2014 (Uredba o tržištima financijskih instrumenata)
3. Dana 18. siječnja 2018. ESMA je objavila poziv na iskaz mišljenja o predloženim interventnim mjerama u pogledu stavljanja na tržište, distribucije i prodaje CFD-ova i binarnih opcija malim ulagateljima. Poziv je bio otvoren do 5. veljače 2018. ESMA je primila gotovo 18 500 odgovora. Odgovore su dostavili ponuditelji proizvoda, trgovinska udruženja, burze i brokeri koji se bave trgovanjem CFD-ovima i/ili binarnim opcijama, predstavnici potrošača i pojedinci.
4. ESMA-ina je misija poboljšati zaštitu ulagatelja te promicati stabilna i uređena financijska tržišta.

Ona ispunjava navedene ciljeve putem četiriju aktivnosti:

- i. procjenom rizika za ulagatelje, tržišta i financijsku stabilnost
 - ii. uspostavljanjem jedinstvenih pravila za financijska tržišta EU-a
 - iii. promicanjem konvergencije nadzora i
 - iv. izravnim nadzorom određenih financijskih subjekata.
5. ESMA ostvaruje svoju misiju u okviru Europskog sustava financijskog nadzora (ESFS) aktivnom suradnjom s Europskim nadzornim tijelom za bankarstvo (EBA), Europskim nadzornim tijelom za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje (EIOPA), Europskim odborom za sistemske rizike te nacionalnim tijelima nadležnim za tržišta vrijednosnih papira.

Dodatne informacije:

Paul Quinn

Službenik za komunikacije

Tel.: +33 (0)1 58 36 51 80

E-pošta: press@esma.europa.eu

David Cliffe

Voditelj tima – Komunikacije

Tel.: +33 (0)1 58 36 43 24